

vystoupení většího počtu osob, jichž vůdcové — obžalovaní — prohlásili podniky a zásoby za zabrané, když správcům, pokud se týče majitelům jich nezbývalo nic jiného, než podrobili se diktátu vniknuvšího lidu, nechtěli-li se vystaviti horším následkům, kdyby se cizí vůli nepodrobili. Aby násilí na osobě bylo skutečně vykonáno, zákon v §u 83 tr. zák. nežadá; stačí, když pachatelé byli hotovi případný odpor přemoci násilím, tedy také, když držitel se ani neodvážil odporovati, vida, že by to bylo marné, jak to je zjištěno také v tomto případě. Násilí na jmění a statku záleželo v tom, že zabráním podniků bylo vysloveno, že se majitelům, pokud se týče jich zástupcům odnímá právo volně nakládati s majetkem, v čemž zajisté spočívá protizákonné a svémocné zasahování do majetkové sféry vlastníků, kteréž nelze jinak označiti než jako násilí.

Čís. 493.

»Nebezpečnou pohružkou« ve smyslu §u 81 tr. zák. jest každé jednání pachatelovo, jímž dává některé z osob v témž paragrafu jmenovaných na jevo, že jí pravděpodobně způsobí určité zlo.

(Rozh. ze dne 25. června 1921, Kr I 834/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 15. září 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle §u 81 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 tr. ř., klade stížnost váhu na to, že rozsudek nezjišťuje ani, že by byl obžalovaný četníkům jednak slovy, jednak použitím zbraně hrozil, ani že by jim byl kladl skutečný odpor, takže, kdyžtž v tom, že má někdo u sebe zbraň, ještě pohružku spatřovati nelze, prý není splněna skutková podstata zločinu dle §u 81 tr. zák. Dle rozhodovacích důvodů rozsudku spatřuje nalézací soud nebezpečnou pohružku se zbraní v tom, že obžalovaný zvedl proti četníkovi ze vzdálenosti 5—6 kroků ruku, ve které držel revolver (armádní browningovou pistolí) a že při tom učinil proti četníkovi rukou a revolverem pohyb, jako když se míří, a dospěl nalézací soud k přesvědčení, že obžalovaný tímto jednáním četníka ohrožoval. Pojmu nebezpečné pohružky ve smyslu §u 81 tr. zák. odpovídá každé jednání, kterým pachatel některé z osob, v témž paragrafu jmenovaných, naznačuje jako pravděpodobné, že jí způsobí jisté zlo, že jí ublíží na životě, zdraví, svobodě, cti nebo majetku, při čemž ohroženému počítati je s nebezpečím, že pachatel pohružku také opravdu ve skutek uvede, a jednání pachatelovo je takto způsobilým vzbuditi v ohroženém důvodné obavy. Leží na břídni, že jednání, odpovídající pojmu nebezpečné pohružky, nemusí nezbytně spočívati ve slovech. Netřeba pak doličovati, že rozsudkem zjištěný čin obžalovaného vykazuje všechny shora uvedené předpoklady, za nichž v tom kterém jednání spatřovati lze nebezpečnou po-

hrůžku, nalézací soud dospěl tudíž správně k závěru, že se obžalovaný svým činem četníku protivil nebezpečnou pohrůžkou. Pohrůžkou, která předsevzata byla obžalovaným v úmyslu, zjištěném rozsudkem, aby byl zmařen služební výkon četníkův, se obžalovaný četníku protivil, kladl mu odpor, tak že pozbývá vší podstaty i námitka stížnosti, jakoby rozsudek nezjistil, že obžalovaný četníku skutečný odpor kladl.

Čís. 494.

Skutková podstata zločinu vydírání dle §u 98 lit. b) tr. zák. nevyžaduje, by vyhrůžka důvodnou obavu skutečně vzbudila, stačí, byla-li objektivně způsobilou, důvodnou obavu vyvolati.

(Rozh. ze dne 27. června 1921, Kř I 418/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 8. března 1921, pokud jím byl obžalovaný sprostěn dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin vydírání dle §u 98 lit. b) tr. zák., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud zjistil, že obžalovaný vůči dělníku Václavu S-ovi, ohrožujícím se proti zastavení práce, užil slov: »když se nebude stávkovati, ať si každý ponese následky sám.« Soud neshledal v tomto jednání skutkové povahy zločinu dle §u 98 b) tr. zák. proto, že prý jest nesporně třeba, by zde byla taková vyhrůžka, která by způsobila důvodně obavu, již další jednání dotyčného jednotlivce by bylo vedeno; nějakým zlem, zejména ublížením na majetku nebylo prý vyhrožováno a nebyl prý zmíněný výrok také způsobilým, by ve Václavu S-ovi vzbudil důvodnou obavu, jak nalézací soud mylně za to má, vysloviv, že zde musí být taková vyhrůžka, která by způsobila důvodnou obavu. Stačí, když je jen způsobilou, vyvolati u ohroženého důvodnou obavu. Při zkoumání této způsobivosti dlužno ve smyslu zákona přihlížeti nejen k osobní povaze ohroženého, nýbrž také k jeho ostatním poměrům a důležitosti zla, jímž pohroženo. Nerozhoduje osobní neohroženost toho, jemuž je hroženo, nýbrž záleží na tom, zda při objektivním posuzování byla vyhrůžka způsobilou, vzbuditi důvodné obavy. Jinak by dle okolností záleželo na subjektivní citlivosti ohroženého, zda ten který čin má se jako vydírání trestati či nikoli. Z rozsudku je však patrné, že pro nalézací soud byla v tomto ohledu směrodatnou jediné výpověď svědka S-a, že v závadných slovech žádné vyhrůžky neviděl a také sám ze slov těch žádného strachu neměl. Tento postup neodpovídá však zákonu. Osobní cit ohroženého nelze nechati arci úplně bez povšimnutí; na druhé straně nesmí však pro soud býti jediné rozhodným subjektivní úsudek ohroženého, nýbrž dlužno přihlížeti ku všem závažným okolnostem případu. Tu pak dlužno uznati se zmateční stížností, že stíhaná pohrůžka mohla — tudíž byla objektivně způsobilou — vzbuditi v S-ovi důvodnou obavu,